

[Niels Helveg Petersen]

med vil være tilstrækkelig fornærmelig, at hr. Dohrmann var mere socialdemokratisk og mere centralistisk end selv hr. Otto Mørch, og det er faktisk lidt ekstremt. Jeg kan forstå på hr. Dohrmann, at herfra kan vi ikke vente positiv medvirken.

Fru Anne Grete Holmsgård synes jeg kom til at vende op og ned på nogle argumenter. Først harcelerer fru Anne Grete Holmsgård over, at der er brugt alt for mange penge på veje; vi har klistret landet til med veje, og det skulle vi slet ikke have gjort. Derefter argumenterer fru Anne Grete Holmsgård nærmest imod forslaget ud fra det synspunkt, at det kunne give nogle besparelser. Det kunne jeg ikke helt se logikken i. Hvis det er VS' opfattelse, at en udlægning til amterne giver besparelser, skulle det ud fra de synspunkter, fru Anne Grete Holmsgård havde angivet, netop kun være godt, at det blev udlagt til amterne.

Nu er dette forslag ikke i første række tænkt som et besparelsesforslag, men som en bedre administrativ ansvarsfordeling, og når der bliver spurgt: ja men fungerer det nuværende system ikke meget godt? – så må jeg sige: nej, det gør det efter vores opfattelse ikke. Når man taler med de lokale myndigheder, så er det ikke det, man får at vide: at det nuværende fungerer godt og gnidningsfrit. Man får at vide, at der er mange problemer i samarbejdet, således som ansvarsfordelingen er i den nuværende situation. Det er det, forslaget tilsigter at ændre på.

Efter de taler, der har været holdt af ordførerne, ser vi i det radikale venstre frem til et konstruktivt udvalgsarbejde, og jeg synes også, der er grund til at have håb om, at der ved denne lejlighed kan nås et resultat, således at et flertal i folketinget kan samle sig om at gennemføre en ændring af ansvarsfordelingen, som vi finder stærkt påkrævet.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Det er til hr. Niels Helveg Petersen. Jeg synes under alle omstændigheder, det er betænkeligt at lægge opgaver ud til amterne, når vi samtidig ved, at der sidder et politisk flertal herinde, som skærer ned i bloktilskudene både til kommuner og amter.

Hr. Niels Helveg Petersen mente, at nedskæringer kunne jeg kun være interesseret i,

når jeg mente, at det var amterne, der havde været mest ivrige efter at overplastre landet med veje.

Ja, sådan kunne man jo godt se på det, men det her drejer sig ikke bare om at bygge veje, det drejer sig også om at vedligeholde veje. Hvis det var sådan, at vi havde mulighed for at forhindre nogle af de efter vores mening dårligere vejprojekter, altså nybyggeriet, så ville vi gerne være med til det. Men vi har ingen interesse i at forhindre, at man foretager en almindelig vedligeholdelse af vejnettet, og vi er absolut ikke interesserede i, at man sparer f.eks. på en udbygning af trafikikkerheden.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

I anledning af hr. Niels Helveg Petersens bemærkning til fremskridtspartiet har jeg kun en enkelt bemærkning, men den vil forhåbentlig også være tilstrækkelig fornærmende for hr. Niels Helveg Petersen. Vi blev overhovedet ikke fornærmede over det, han sagde om, at vi var mere socialdemokratiske og mere centralistiske end socialdemokraterne. Tværtimod raser der en religionskrig om, hvem der er Staunings rette arvtagere: det nuværende socialdemokrati eller fremskridtspartiet. Og jeg mener, at det sidste er det rette.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om DSB.

Af Poulsgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 8/2 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Det her foreliggende forslag har ikke formålet at aftvinge mig synderlig interesse.

Otto Mørch (S):

Da socialdemokratiets ordfører i denne sag, hr. J. K. Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg bare komme med nogle få bemærkninger.

Lovforslaget er et af fremskridtspartiets typiske forslag, der alene går på en nedvurdering af det politiske arbejde i almindelighed og ministres og folketingsmedlemmers arbejde i særdeleshed. Selvfølgelig medvirker vi ikke til et sådant forslag.

Bo Kristensen (KF):

Jeg kan på det konservative folkepartis vegne give fuld tilslutning til trafikministerens indstilling til dette lovforslag. Vi kan ikke medvirke til lovforslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Fra venstres side – og jeg kan sige fra kristeligt folkepartis side også – kan vi ganske tilslutte os den af ministeren fremsatte bemærkning.

Hahn (CD):

I denne sag kan man ikke udlægge mine ord som uenighed med ministeren. Jeg deler ministerens manglende interesse.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det radikale venstre kan ikke støtte det fremsatte forslag.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg kan se på det hele, at hr. Poulsgaard, eller hvem det nu er, har været så venlig at bruge mit lille undersøgelsesarbejde til et lovforslag, og jeg synes i og for sig, det er udmærket, at man fjerner frikortene for forhenværende folketingsmedlemmer.

Men ærlig talt undrede det mig lidt, hvem det egentlig er, fremskridtspartiet lefler for, for hvor er alle de andre frynsegoder henne? Er det kun frikortene, man vil af med, eller

skal de andre frynsegoder ikke væk? Og hvad med dem, der får frikort for livstid? Hvor er de henne? Det forstår jeg egentlig ikke, når man nu ligefrem laver et lovforslag. Det vil jeg gerne have svar på.

Glistrup (FP):

Fru Anne Grete Holmsgård har ret i, at dette forslag ikke løser alle verdens problemer. Vi har hverken taget stilling til raketterne i Vesttyskland eller til saltvandssøen nede ved Vesterhavet eller noget som helst andet. Vi tager stilling til det spørgsmål, som lovforslaget drejer sig om, og for fremskridtspartiet hviler dette lovforslag på fire centrale, ideologiske hovedsøjler.

For det første er det meget væsentligt for os i hele vor politik, at folk får løn for deres arbejde, mens de er ansat i arbejdet. Ikke noget med, at man skal finde sine lønninger andre steder end i forbindelse med arbejdets udførelse, og bortset fra at man selvfølgelig kan have et opsigelsesvarsel i forbindelse med overgang til andet arbejde, er det således, at det at betale folk med pensioner eller andre ting, efter at de er fratrådt et arbejde, er en forkert måde at yde arbejdsvederlag på. Hvis en 40-årig gør et stykke arbejde, skal han have pengene på det tidspunkt. Det skal ikke være sådan, at han får et større vederlag for det arbejde, han har udført, fordi han bliver 90 år, end hvis han dør som 52-årig.

For det andet er det særdeles væsentligt for fremskridtspartiet, at vi mener, at de ydelser, der i dette land betales til folkevalgte, hvad enten det er folketingsmedlemmer, ministre, borgmestre eller andre, er uforskammet store. Man bør nedsætte disse vederlag ganske og aldeles kraftigt, og derfor er vi på jagt efter, overalt hvor vi kan komme til det, at nedsætte dem. Det er det, der specielt giver det relationen til de folkevalgte.

For det tredje er det således, at vi lægger umådelig megen vægt på sætningen om Cæsars hustru. De, der sidder nærmest ved kassen, sådan som de folkevalgte og ministre osv. gør, skal være de allermest forsigtige med at gramse til sig og have stukket snabelen ned i kassen og suge noget til sig, som de ikke ganske klart er berettiget til. Derfor ville vi meget gerne – og det er vel det, fru Anne Grete Holmsgård er inde på – at man begyndte at diskutere, hvorvidt invalider og

[Glistrup]

folk, der havde gjort en særlig ærefuld indsats et eller andet sted inden for kunst og videnskab, eller hvad man nu kunne tænke sig til, skulle have hædersgaver, sociale ydelser osv.

Man kan glimrende netop inden for sådan noget som DSB tænke sig til, at man giver en ydelse, for generalomkostningerne er der under alle omstændigheder, populært udtrykt i den korte vending: togene kører jo alligevel. Men de, der skal have fribefordring, skal i hvert fald ikke være nogle, som selv sidder så nær ved beslutningsprocessen som dem, der færdes i kredsene omkring ministre og folketingsmedlemmer og tidligere ministre og folketingsmedlemmer.

For det fjerde er det måske sådan, at den nuværende trafikminister ikke interesserer sig særligt for, hvordan den lov, der er under hans ressort, bliver administreret. Men de trafikministre, der har siddet og administreret denne sag her, har handlet klarere lovstridigt, end der er tale om i den sag, der er for en kommissionsdomstol i øjeblikket, imod adskillige trafikministre. Sådan som folkettingen har udformet statsbaneloven, er det så ganske klart i modstrid med statsbaneloven, hvad man foretager sig på dette område fra ministeren for offentlige arbejders side.

Det er således, at § 43, stk. 1, nævner 3 grupper, som har fribefordring, nemlig dem, der aktuelt er i kongehuset, dem, der aktuelt er ministre, og dem, der aktuelt er folketingsmedlemmer, og så er der et stykke 2, der siger, at for så vidt angår den største gruppe, kongehuset, kan det yderligere af ministeren udvides til at gælde dem, der indehaver stillinger under hofstaterne.

Derefter må man ganske klart slutte modsætningsvis, at den omstændighed, at man er under nr. 2 og 3, altså at man er minister eller folketingsmedlem, kun kan kvalificere til at få disse frikort, så længe man aktuelt er medlem af folkettingen eller aktuelt sidder i regeringen, og der må slutes ganske aldeles klart modsætningsvis, som § 43 er opbygget, til, at det er en klar ulovlighed, den nuværende trafikminister og hans forgængere har begået, når de sidder dér og kaster i grams disse fribefordringsbeviser til dem, der tidligere har været ministre, og dem, der tidligere har været folketingsmedlemmer. Vil man virkelig give dem noget, så må man sørge for,

at der kommer en lovhjælp. I øjeblikket er der lovhjælp for det stik modsatte.

Det støttes yderligere, når man læser videre i § 43, stk. 2, hvor der står, at man i enkelte tilfælde, hvor omstændighederne særlig taler derfor, kan indrømme fribefordring.

Man kan ikke uden videre ganske generelt sige, at fordi man i en eller anden periode har været minister eller folketingsmedlem, er det noget, der ganske generelt gives frikort på, sådan som det sker.

Når man så læser § 43, stk. 2, videre, henvises der til institutioner eller personer, der deltager i arbejde til fremme af humane, videnskabelige, kunstneriske eller lignende formål. Jeg tør rolig sige, at det at være minister eller folketingsmedlem hverken er at være human, videnskabelig, kunstnerisk el.lign., så man er helt fjernt fra det, det drejer sig om. Endelig kommer der en regel om DSBs personale og dets familier, og det falder heller ikke herindunder.

Derfor er det, som man i øjeblikket har gjort, og som altså fru Anne Grete Holmsgård nu påberåber sig materniteten til at have afsløret over for offentligheden – det kan også godt være, ære den, der æres bør, vi skal da kun være glade for, at det er trukket frem – at man i det gedulgte har lavet et lovbrud til støtte for sig selv og sine egne, som sidder én nærmest, og det er så forargeligt, at jeg godt kan forstå, at ministeren ikke tør gå ind på en saglig argumentation, men kun kan sige, at det interesserer ham virkelig ikke, hvad det er for nogle magtgreb, og hvad det er for nogle tilskud til uhensigtsmæssige, urimelige formål, som man giver fra hans ministeriums side. Det har ikke hans interesse, og det svarer ganske til min opfattelse af i hvert tilfælde den nuværende minister for offentlige arbejder og måske hele ministeriet.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil lige sige til hr. Glistrup, at jeg sagde ikke, at det løser alverdens problemer, og hverken rakter eller saltvandssø har jo noget med frynsegoder at gøre.

Så vil jeg præcisere, at jeg er enig med hr. Glistrup i, at vi skal have frynsegoderne væk. Jeg finder det ikke rimeligt, at man får frynsegoder ved siden af det vederlag, man får herinde for politisk arbejde, og jeg finder det

[Anne Grete Holmsgård]

heller ikke rimeligt, at man får frynsegoder, som virker, efter at man er holdt op med det politiske arbejde. Det finder jeg aldeles urimeligt.

Men jeg synes, det ville have været ulige bedre, hvis fremskridtspartiet havde foretaget en lidt mere dybtgående undersøgelse af, hvad der rent faktisk er af frynsegoder, som man får, mens man er medlem. Det er rimeligt nok, at man får frikort, mens man er her, for det er en del af ens politiske aktivitet. Men hvad med de frynsegoder, som falder af, efter at man er holdt op med at være her? Havde fremskridtspartiet gjort det, havde vi fået et forslag, der handlede om, at man skal have et rimeligt vederlag herinde, men man skal ikke have alt muligt ekstra ved siden af.

Jeg er ikke enig med hr. Glistrup i, at vederlaget skulle sættes ned herinde, men det har vi jo diskuteret tidligere i en anden sammenhæng, eller rettere sagt, det var hr. Wilhjelm. Jeg støtter som sagt forslaget, men jeg synes nok, man kunne have draget flere ting ind i det.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg synes ikke, denne debat skal slutte, uden at der er sagt hr. Glistrup imod med hensyn til hans omtale af gramsning og sugning med rør. Jeg tror, jeg tør sige på vegne af det meget store flertal af medlemmerne i folketinget, at der sker det modsatte af det, hr. Glistrup dér påstod. Jeg vil så for egen regning sige, at hvis alle andre end vi selv skulle fastsætte vore vilkår, tror jeg, de ville blive fastsat væsentlig højere, og derfor synes jeg, folketinget pålægger sig selv en næsten betænkelig restriktion ved den måde, der disponeres på.

Hr. Glistrup påstod, at der foregik ulovligheder. Det var en lidt hård påstand i en meget lille anledning. Jeg mener naturligvis som mine forgængere, at der ikke er foregået eller foregår noget ulovligt, og hvis hr. Glistrup hidtil skulle have været i tvivl, så må den bastante afvisning af dette forslag være tegn til hr. Glistrup på, at forholdet ikke af folketingets flertal anses for ulovligt, og så kan der altså kun slutes, at det er lovligt.

Endelig vil jeg sige, at min korte afvisning af forslaget ikke har noget som helst at gøre med, at der ikke kan argumenteres sagligt

imod det. Hvis der var tale om magtfordrejning, som hr. Glistrup påstod, ville det altid have min interesse, men da det ikke foreligger, har det altså ikke min interesse.

Glistrup (FP):

Når vi drøfter, hvad der er lovligt og ulovligt i dette land, har det kriterium, ministeren fremdrog, unægtelig stor interesse, nemlig hvad folketingets flertal mener, vel at mærke, når folketingets flertal manifesteres på den måde, at flertallets opfattelse fremgår af lovteksten. Men så længe folketingets flertal ikke har skrevet det i lovteksten, er det således, at man må henholde sig til det, som lovteksten går ud på, og efter den gældende lovtekst, er det altså langt ud over, hvad man kan tillade sig, det, som er gjort.

Men når ministeren så siger, at de, der er herinde i folketinget, for det store flertals vedkommende ikke synes, at de får for høj en løn, og at alle andre nok ville have fastsat den større, så er det første jo rigtigt, og det vil man finde næsten overalt. Hvis man går ud til stukkatørerne og spørger: synes I, I får for høj en løn? – så vil de synes: nej, det er så vigtigt og så ansvarsfuldt at være stukkatør, så det bør man give en meget, meget højere løn for. Og sådan vil det være, ligegyldigt hvor man går hen og spørger folk selv, om de får for høj en løn.

Derfor er der ikke noget som helst mærkeligt i, at den gruppe, som hedder folketingets medlemmer, og som kan være mere eller mindre konform, i hvert tilfælde i det store og hele er enig på ét eneste område, nemlig at man synes, man selv skulle have højere løn.

Men det er vi altså totalt uenige i i fremskridtspartiet; vi mener, at folketingslønnen er alt for høj. Men at der er et flertal herinde, der mener det modsatte, har ministeren ganske klart ret i. Jeg synes bare, det er forholdsvis uinteressant.

Når så ministeren kommer og siger, at alle andre ville nok give os højere løn, så svarer det i hvert tilfælde ikke til min opfattelse af, hvad alle andre gør i samfundet. Nu færdes vi nok i forskellige kredse, ministeren og jeg, og derfor tager vi vores, skal vi sige Gallup- og Observaprøver på forskelligt grundlag; men i hvert tilfælde dér, hvor jeg færdes, er det ganske almindeligt, at man siger: det er uanstændigt, at de rager så høje lønninger til

[Glistrup]

sig, disse folketingsmedlemmer, for det, det drejer sig om, når man skal være folketingsmedlem, er, at man er idealistisk, at man går ind for idealerne, at man ser væk fra det materielle og er rede til at leve som tiggermunk. Derfor er det altså således, at vi mener, man får dårligere folketingsmedlemmer, jo mere man giver dem i løn, og det tror jeg nok er et synspunkt, der har en noget større tilslutning uden for denne sal, end det har i denne sal.

Fru Anne Grete Holmsgård blev ved med at sige, at hun syntes, der skulle have stået noget mere i forslaget end det, der står. Den mening kan man selvfølgelig altid have, men der skal jo også være noget at arbejde med både til næste år og næste år igen, og derfor kan det være lige så rart at tage problemerne op enkeltvis. Det her var en krydsning af så mange synspunkter, der kunne tale for, at man i hvert tilfælde reducerede de alt for høje politikervederlag, at der var grund til at tage det isoleret op. Havde vi taget en bunke andre frynsegoder og andre ting med, kunne vi jo risikere, at man havde sagt: vi går ikke ind for det på grund af ditten eller datten. Men det her forekommer os at være så enkeltstående og så oprørende et eksempel på, hvor man ser magtmisbrug i allerhøjeste grad, at det var værd at tage det op som et enkeltstående forslag. Det er en vurdering, men vi ser med glæde i møde, at fru Anne Grete Holmsgård og andre kommer med andre angreb på andre frynsegoder. Vi har altså bare fundet det mest hensigtsmæssigt ikke at forspise os og derfor at nøjes med en enkelt ting i dette forslag. Det skal være mit håb, at inden århundredet er gået til ende, har vi et folketingsflertal, der kan se, at den stilling, som folketingets flertal har taget i denne sag, er oprørende umoralsk, så vi i hvert tilfælde, når vi bliver forhenværende, kan blive fri for at skulle være inde under denne ordning her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (18/3 83):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Bjørn Westh (S)

Udtræder: Bjørn Westh (S)

Ny stedf.: Dorte Bennedsen (S)

Forsvarsudvalget (18/3 83):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Løvig Simonsen (S)

Udtræder: Løvig Simonsen (S)

Ny stedf.: Torben Lund (S)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. marts 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.21